

SAMHÄLLSUTVECKLINGSKONTOR SAM
Gregor HackmanKOMMUNSTYRELSEN
2018-09-17

Yttrande över länsstyrelsens förslag till beslut om utvidgat strandskydd inom Täby kommun

Sammanfattning

Under november 2014 fattade länsstyrelsen i Stockholms län beslut om utvidgat strandskydd inom Täby kommun. Beslutet överklagades till regeringen. Regeringen upphävde 2017-12-13 länsstyrelsens beslut med anledning av att delgivningen inte skett i enlighet med 49 § delgivningslagen. Ärendet återförvisades till länsstyrelsen. För att inte få ett tidsmässigt uppehåll i det utvidgade strandskyddet fattade länsstyrelsen 2018-02-12 ett tidsbegränsat beslut om utvidgat strandskydd för Täby kommun. Beslutet gäller till och med 2018-08-11. Under våren 2018 har länsstyrelsen tagit fram ett nytt förslag till beslut om utvidgat strandskydd för Täby kommun, som är identiskt med det beslut som togs 2014 vad gäller utbredning.

Förslaget remitterades till Täby kommun under maj för synpunkter senast 2018-06-25. Samhällsutvecklingskontoret anhöll om förlängd handläggningstid till och med 2018-09-18, vilket beviljats av länsstyrelsen. Detta för att kunna hantera ärendet i kommunstyrelsen.

Sammanfattningsvis anser Täby kommun att länsstyrelsens förslag till utvidgat strandskydd inte är motiverat. Speciellt gäller detta området öster om Vallentunasjön.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar godkänna tjänsteutlåtandet, daterat 2018-08-22, som sitt yttrande.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

1994 infördes en ändring i strandskyddslagstiftningen. Förutom att gälla allmänhetens tillgång till strandområden ska även levnadsvillkoren för djur- och växtlivet bevaras och skyddas. Skälen till detta var bl a att strandområden ofta är artrika biotoper och ökande förlusten av biologisk mångfald.

Den 3 juni 1999 fattade länsstyrelsen beslut om utvidgat strandskydd i Stockholms län. Beslutet innebär att de flesta delarna av länets obebyggda eller glest bebyggda kust- och skärgårdsområden samt ett antal sjöar och vattendrag omfattas av det utvidgade strandskyddet.

Förändringar i strandskyddslagstiftningen infördes i enlighet med proposition 2008/09:119 *Strandskyddet och utvecklingen av landsbygden*. Enligt den nya lydelsen av 7 kap. 14 § miljöbalken får länsstyrelsen i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften.

Regeringen ansåg att en översyn av det utvidgade strandskyddet var motiverad då skälen för utvidgningarna behövde klargöras. Regeringen anförde att det bör framgå att det finns ett tydligt och långsiktigt behov av utvidgat strandskydd och att besluten ska motiveras utifrån strandskyddets båda syften. Länsstyrelserna fick därför i uppgift att se över det utvidgade strandskyddet i hela landet.

Länsstyrelsen i Stockholms län fattade den 18 november 2014 beslut om utvidgat strandskydd i Täby kommun. Beslutet överklagades till regeringen, som i sitt beslut den 13 december 2017 upphävde länsstyrelsens beslut och återförvisade ärendet till länsstyrelsen för fortsatt handläggning. Skälen för regeringens beslut var att länsstyrelsen inte fullgjort kraven på delgivning enligt 49 § tredje stycket delgivningslagen.

För att inte få ett tidsmässigt uppehåll i det utvidgade strandskyddet fattade länsstyrelsen 2018-02-12 ett tidsbegränsat beslut om utvidgat strandskydd för Täby kommun. Beslutet gäller till och med 2018-08-11. Under våren 2018 har länsstyrelsen tagit fram ett nytt förslag till beslut om utvidgat strandskydd för Täby kommun, vilket är identiskt vad gäller formulering i text samt utbredning på karta, med det beslut som togs 2014.

Inför beslutet 2014 fördes en dialog om förslaget mellan länsstyrelsen och Täby kommun, med möten och telefonkontakt. Syftet med dialogen var att undersöka om det fanns särskilda skäl att ändra i beslutsunderlaget (kartan) vad gäller det utvidgade strandskyddet. Detta resulterade i att det utvidgade strandskyddet togs bort i södra delen av Ullnasjön där det fanns ett pågående planuppdrag, Ullna Park.

Inför det nu aktuella förslaget till beslut 2018 har länsstyrelsen under april/maj haft en dialog med Täby kommun i syfte att höra kommunens synpunkter på förslaget. Det som tagits upp från Täbys sida är att det finns ett pågående planuppdrag vid Såstaholm (södra delen av

Vallentunasjön) där det är viktigt att konferensverksamheten kan utvecklas för att kunna leva vidare. Det utvidgade strandskyddet ska enligt uppgift från Länsstyrelsen inte påverka en utveckling av verksamheten, bortsett från mot sjösidan där strandskydd redan råder.

Täby kommun framförde också att det finns framtida planer på att utveckla den östra sidan av Vallentunasjön, från Mellansjö och norrut. Dock finns inga pågående planuppdrag.

Kommunens hållning är i övrigt att det inom kommunen inte är motiverat att utöka strandskyddet. Strandskyddets syften uppnås utan föreslagen utvidgning. Täby kommun har ett fastställt mål om att halva Täby ska bevaras grönt. Halva ytan är redan i anspråk tagen för verksamhet och bebyggelse, varför exploatering och annan utveckling ej kommer att föreslås eller lyftas för beslut. Kommunen värnar om och förvaltar de områden som innehåller höga natur- och rekreationsvärden och exploatering ska enligt kommunen strategier för planering enbart ske på redan i anspråk tagen mark.

Överväganden

Beslutsunderlagen från 2014, och det nu remitterade från maj 2018, är desamma.

Här följer kommentarer över de platser där utvidgat strandskydd föreslås att gälla.

Käringsjön: Strandområdena runt sjön har höga natur- och rekreativa värden, vilket även påpekats tidigare. Kommunen har planer på att inrätta ett naturreservat här, vilket bekräftas av översiktsplanen, varför ett utökat strandskydd inte är motiverat.

Fjäturen: En mindre del av sjöns sydöstra del ligger inom Täby kommun och inhyser stora natur- och rekreativa värden. Strandzonen berörs av samma Natura-2000 område som Käringsjön och Mörtsjön. Roslagsleden passerar också inom strandområdet. Kommunen avser att bevara området och ingen exploatering finns inplanerad, varför utvidgning av strandskyddet är omotiverat.

Mörtsjön: Runt delar av sjön finns detaljplaner som har strandskydd på mellan 110-150 m. Övriga delar av sjöns strandområden är idag orörda och tillhör ovan nämnda Natura 2000-område. Området inhyser stora värden och ingår liksom Käringsjön och Fjäturen i Rösjökilens värdekärna som pekats ut i regionplanen och där natur-, rekreations och kulturmiljövärdena är dokumenterat höga. Kommunen avser att bevara området och ingen exploatering finns inplanerad, varför utvidgning av strandskyddet är omotiverat.

Gullsjön: Strandområdena runt sjön utpekats i översiktsplanen ha ett mycket högt kulturhistoriskt värde. Sjön och dess strandområden ligger också inom Angarnkilens värdekärna, med dokumenterat höga natur-, rekreations- och kulturmiljövärden. De nordliga delarna av det utvidgade strandskyddsområdet ligger inom det nyligen bildade naturreservatet Täby Prästgård. Ett utvidgat strandskydd runt Gullsjön är därmed omotiverat.

Rönningesjön: I stort sett hela området längs Rönningesjöns östra sida ligger inom Rönninge by – Skavlötens naturreservat, med dokumenterat höga natur-, -rekreations och kulturmiljövärden. Bl a finns ett motionscenter med flertalet leder och spår. Rönninge by är även utpekat regionalt intressant ur kulturmiljöaspekt. Här finns därmed ingen anledning till utökning av strandskyddet.

Vallentunasjön (västra delen): Inom strandområdena längs sjöns västra sida mellan Fällbro och Skålhamra finns ängs- och hagmarker med mycket höga naturvärden inom den utvidgade strandskydds-zonen. Artrikedomen hos flora och fauna är stor. Söder om Skålhamra finns ett större orört skogsområde med mycket gammal tall- och granskog. Arbete pågår med att inrätta ett naturreservat för de naturbetade ängs- och hagmarkerna vid Skålhamra Kvighage samt det orörda skogsområdet söder om hagmarken, vilket innebär att en utökning av strandskyddet är omotiverat i detta område.

Strandområdena runt södra delen av Vallentunasjön inhyser betade strandängar med natur- och kulturhistoriskt värde, vilket även pekats ut i översiktsplanen. Roslagsleden passerar även strandområdet i denna del. Vid Såsta (Såstaholms Konferens) finns ett pågående planuppdrag vad gäller utveckling av verksamheten. I gällande detaljplan för området är det utvidgade strandskyddet här undantaget. Vid framtagandet av en ny detaljplan vid Såsta inträder inte det utvidgade strandskyddet enligt meddelande från länsstyrelsen 2 maj 2018. Detta *”eftersom det utvidgade strandskyddet undantagits i detta område och inte heller förändrats vid översynen 2014”*.

Vallentunasjön (östra delen): Längs Vallentunasjöns östra sida (Mellansjö och norrut) finns vissa natur- och kulturvärden som motiverar det generella strandskyddet på 100m. Detta framgår även av den pågående naturvärdesbedömningen av Täbys grön- och skogsområden, som utgör ett viktigt underlag för kommunens kommande grönplan. De naturvärden som dokumenterats ligger alla inom 100 meterszonen från vattnet och utgörs av mindre skogsområden med hållmarkstallskog, större vassområden, mm. Kommunen har också påbörjat arbetet med en anlagd gångväg längs större delen av sjöns östra sida.

Inom området 100-300meter från sjön anser Täby kommun att det inte föreligger skäl att utvidga strandskyddet. Huvuddelen av detta område utgörs idag av uppodlad åkermark, mindre gräsbevuxna ytor samt en äldre stugby samt två större campingplatser. Natur- och kulturvärdena inom denna zon är låga. De pågående verksamheterna (camping, jordbruk, mm) har även medfört att området inte upplevs så allmänt tillgängligt som ett fungerande ”strandskydd” skulle medföra. En jämförelse med de andra sjöarnas strandområden visar att naturvärdena är dokumenterat lägre samt att marken till stora delar är ianspråktagen på ett sådant sätt att inget av strandskyddets båda syften uppfylls.

Det pågår även en utveckling av Täby Kyrkby och där Roslagsbanan station ”Täby Kyrkby” endast ligger ca 1000 meter från den yttre gränsen för det utvidgade strandskyddet vid östra Vallentunasjön. Sverigeförhandlingen och dess krav på bostadsbyggande gör att områden med närhet till god kollektivtrafik behöver reserveras för bostadsbyggande såvida inte andra starka allmänna intressen föreligger.

Det finns inga pågående planuppdrag i dessa områden men det finns en vilja och ambition från kommun och markägare att tillgängliggöra Vallentunasjöns östra sida för allmänheten, inte bara genom den gångväg längs vattnet som anläggs utan också genom att öppna upp området för allmänheten och kanske renovera den badplats som tidigare funnits men som idag i princip alltid är tom på badande.

Skolan vid Mellansjö har också intressen att på sikt bygga ut sin verksamhet österut, vilket ett utvidgat strandskydd skulle försvåra. Skolan är en grundskola med elever med särskilda behov.

Sammanfattningsvis anser Täby kommun att länsstyrelsens bedömning och förslag till utvidgat strandskydd är omotiverat med ett utvidgat strandskydd upp till 300 m.

Carina Lundberg Uudelepp

Kommundirektör

Gregor Hackman

Biträdande Samhällsutvecklingschef